

České středověké divadlo
(přehledová tabulka a srovnání s Evropou)

Stol.	Čechy	Evropa
8.-9. stol.		- <i>Descensus Christi ad inferos</i> (nejstarší quasidramatický text)
10. stol.		-nejstarší vel. tropy <i>Quem queritis</i> (St.Martial, St. Gallen, Bamberg, Vídeň) -textový záznam vel. obřadu <i>Visitatio sepulchri</i> (Regularis Concordia, 965-975) -Hrotsvitha (935-970) – komedie
11. stol.		- <i>Sponsus</i> – první dochovaná bilingvní (latinsko-francouzská) hra (1050-1060) - vedle velikonočních oficií (<i>Visitatio sepulchri</i>) se rozvíjí vánoční oficia: <i>Officium Pastorum</i> , <i>Officium Stellae</i> , <i>Ordo Trium Magum</i> , (Freising), <i>Ordo Rachelis</i> (Freising, 1080)
12. stol.	-nejstarší dochovaný textový zápis velikonočního officia (slavnosti) <i>Visitatio sepulchri</i> , in. missale plenarium (MS XIV D 12 f.189b-190a) - nejstarší verze svatojiřského officia (konec 12.století nebo počátek 13.), in. breviarum monalium s. Georgii (MS VI E 13, p. 3-4)	-rozvoj velikonočních a vánočních oficií a her -vel. hra z Benediktbeuren (1120) - Hilarius - hry: <i>Ludus super Iconia sancti Nicolai</i> , <i>Suscitatio Lazari</i> , <i>Daniel</i> (kolem 1130) - hra tří Marií z Limoges (1139) -Passio z Montecassina (1160) - <i>Planctus ante nescia</i> - hra <i>Daniel</i> z Beauvais

		<p>(1140)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hildegarda z Bingen (1136-1179): <i>Ordo virtutum</i> - <i>Ludus de Antichristo</i> (1160) - <i>Carmina Burana</i> (1180) - elegické komedie (<i>Babio, Alda, Comedia Milonis, Miles Gloriosus, Vitalis z Blois – Aulularia...</i>) - nejstarší duchovní hry v národních jazycích: <i>Jeu d'Adam</i> (1146-1174), Jean Bodel - <i>Jeu de Saint Nicholas</i> - Regensburger <i>Prophetenspiel</i> (1194)
13. stol.	<ul style="list-style-type: none"> - další verze trojdílných slavností <i>Visitatio sepulchri</i> v ženském klášteře sv. Jiří - konec 13. století – doklady o provozování velikonočních slavností na dalších místech (mužské kláštery, diecéze, kapituly – Sv. Vít, Roudnice, Zlatá Koruna) 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Visitatio sepulchri</i> - rozvoj velikonočních her (<i>ludus paschalis / passionis</i>): Klosterneuburg, Benediktbeuren, Tours, Rouen atd. - rozvoj vánočních her (<i>ludus nativitatis</i>): Fleury, Padova, Codex Buranus atd. - planctus <i>Flete, fideles animae</i> - <i>Ludus Christi</i> z Cividale (1298) - lauda – rozvoj (Itálie), Jacopone da Toda - nejstarší textové záznamy světských her: <i>Adama de la Halle: Hra v loubí</i> (1261), <i>Robin a Marion</i> (1283) <i>Rutebuef: Dit de l herberie, Mirákl o Theofilovi</i> (1270)
14. stol.	<ul style="list-style-type: none"> - nová redakce svatojiřského oficia (za abatyše Kunhuty), postava latinského mastičkáře 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Planctus</i> z Cividale - <i>Corpus Christi Plays</i> (1378) - bilingvní, vernakulární

	<ul style="list-style-type: none"> - tzv. oficiální obřad Arnošta z Pardubic (přísně liturgický typ dvojdílné slavnosti <i>Visitatio sepulchri</i>) - česko-latinské <i>Hry tří Marií</i> - <i>Mastičkář muzejní</i> (Muzejní rkp, vznik cca 40. léta 14. stol.) - <i>Mastičkář drkolenský</i> (Drkolenský rkp, vznik cca 60.-80. léta 14. století) - <i>Hra veselé Magdalény</i> (Drkolenský rkp, vznik cca 1365-1385) - <i>Ludus de ascensione Domini</i> (Drkolenský rkp, vznik asi 2. pol. 14. stol.) - zlomek hry o vzkříšení Páně (Drkolenský rkp, vznik cca 2. pol. 14. stol.) - <i>Šafaříkův plankt</i> - <i>Ludus de resurrectione Domini</i> (Hra o Kristově zmrtvýchvstání, Klementinský sborník) 	<p>velikonoční a pašijové hry, cykly, mystéria - rozvoj: hry z Innsbrucku, Vídně, Franfurktu, Luzernu, St. Gallen...</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Passion du Palatinus</i> - <i>Miracles de Nostre Dame par personnages</i> - <i>Passion de Nostre Seigneur Officium Quarti Militis</i> (Sulmona) - anglické pašijové cykly – 14.-16. století (York, Wakefield, Chester, Coventry...) - Eustache Dechamps: <i>Bien avisé, mal avisé</i> (Rennes 1396)
<p>15. stol.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - husitství (rozvoj satiry, písňové tvorby atd., celkové zbrždění divadelního vývoje, odsudky divadla světského i náboženského) - 2 provozovací záznamy vánočních her (zač. 15. století) - Drkolenský rukopis – vznik (1412) – záznam a opis her z 14. století (viz výše) - Tegernseeský zlomek (pol. 15. stol.): fragment hry na Květnou neděli, fragment božitélové hry, fragment vánoční hry 	<ul style="list-style-type: none"> - pašijové hry v německé a francouzské oblasti - rozkvět Arnoul a Simon Gréban Philippe de Mézieres – <i>Praesentatio beatae Mariae Virginis in templo</i> Jean Michel – <i>Mystere de la Passion</i> (1450) - <i>Sacre Rappresentatione</i> – rozkvět (Itálie) - morality: <i>Castle of Perserverance</i> (1425), <i>Wisdom</i> (1465-1481) Simon Bourgoine – <i>L'homme juste et l'homme mondain</i> (1476) - <i>Elckerlijck</i> (1495) - frašky: <i>Fraška o mistru Pathelinovi</i> (1464), <i>Fraška o kádi</i>

		- Fastnachspiele (1430-40)
16. stol.	<p>- zápis velikonočních her v Klementinském sborníku (<i>Třetí hra tří Marií</i>, tzv. <i>Rozšířená hra tří Marií, Hra o Kristově zmrtvýchvstání</i>), 1516-1526</p> <p>- tradice střed. velikonočního dramatu: Šimon Lomnický z Budče (1552 – 1622): <i>Marie o navštívení hrobu Krista Pána, Komédie neb hra kratičká, potěšitelná a nová o radostném vzkříšení Krista Pána, Triumf aneb komedie kratičká o přeslavném Syna božího nad smrtí, peklem a d'áblem vítězství</i>)</p> <p>- tradice vánočního dramatu: Jan Tobeides Bítešský: <i>Komedie o narození Krista Pána</i> (cca 1570-1583)</p> <p>- Pavel Kyrmezer – <i>Komedie česká o bohatci a Lazarovi</i> (1566), <i>Komedie nová o vdově</i> (1573) a další</p>	<p>-1501 – <i>Alsfelder Passionspiel</i></p> <p>- Stefano Quinzani – <i>Passione di Christo</i> (1545)</p> <p>-morality, frašky <i>Everyman</i> (cca 1493-1530) Nicolas de Chesnay – <i>La condemnation des Banques</i> (1507) <i>Jederman z Mnichova</i> (1510) Gringoire: <i>Jeu du Prince des Sots</i> (1512) Hans Sachs (1494-1576) Gil Vicente (1465-1537?): <i>Auto e la Barca do Inferno</i> Miguel de Carvajal: <i>Cortes de la muerte</i> (1540) Jaime Ferruz (1503-1594): <i>Auto de Cain y Abel</i></p> <p>- rozvoj humanistického biblického dramatu</p>